

Zápis z pracovního semináře

„Adaptace města Prahy na klimatické změny II“

Shrnutí výstupů z druhého kola semináře

zpracoval:

Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i. (CzechGlobe),
Oddělení společenského rozměru globální změny

Projekt **UrbanAdapt** - Rozvoj strategií přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách měst s využitím ekosystémově založených přístupů k adaptacím (EHP-CZ02-OV-1-036-2015)

Projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska.

březen 2016

„Adaptace města Prahy na klimatické změny II“

25. listopadu 2015

Jednací sál v přízemí budovy A, Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, Vyšehradská 57, Praha

Program semináře

8.45 - 9.00	Registrace účastníků
9.00 – 9.15	Přivítání a úvodní slovo za IPR a MHMP
9.15 – 9.35	Úvodní prezentace, kontext projektu UrbanAdapt a cíle semináře, výstupy z předchozího kola seminářů (David Vačkář, CzechGlobe)
9.35 - 10.00	Indikátory udržitelnosti měst ve vztahu ke klimatickým změnám (Viktor Třebický, CI2)
10.00 – 10.10	Přestávka na kávu
10.10 – 10.30	Výsledky analýzy klíčových aktérů - potenciál a akceptace ekosystémových služeb k řešení dopadů klimatické změny ve městě (Kristýna Rybová, UJEP)
10.30 – 10.45	Revitalizace říčních toků ve městech – příklady z projektu Reuris (Pavλίna Valentová, Útvar koncepce a rozvoje města Plzně)
10.45 – 11.05	Finanční a ekonomické aspekty adaptačních opatření (Jan Macháč, UJEP)
11.05 – 11.20	Diskuze
11.20 – 11.30	Přestávka na kávu
11.30 – 11.40	Přístupy k hodnocení a mapování městského tepelného ostrova (Jaroslav Resler, ČVUT)
11.40 – 12.00	Příklady realizovaných revitalizací v Praze (Jiří Karnecki, Oddělení péče o zeleň, Magistrát města Prahy)
12.00 - 12.10	Adaptace budov na změnu klimatu (Michal Čejka, Šance pro budovy)
12.10 - 12.30	Adaptace ve městech a územní plánování – zkušenosti ze zahraničí (Vojtěch Lekeš, architekt)
12.30 – 12.50	Diskuze
12.50 – 13.05	Shrnutí a závěr
13.05 – 14.00	Společný oběd

1. Úvodní přivítání a prezentace

V úvodním slovu pan Štěpán Kyjovský, ředitel odboru ochrany prostředí, Magistrátu HMP přivítal účastníky semináře. Jak pan Kyjovský uvedl, úvodní seminář projektu UrbanAdapt spolu v kombinaci s extrémním průběhem horkého a suchého léta, pomohl k nastartování procesu, kdy se adaptace na změnu klimatu dostávají do povědomí představitelů města a získávají širší podporu. Magistrát hlavního města Prahy v součinnosti s IPR v současnosti zahajuje proces přípravy adaptační strategie hlavního města, která bude zahrnovat všechny relevantní sektory v oblasti adaptací na změny klimatu ve městě.

Mária Kazmuková z IPR poté prezentovala projekt UrbanAdapt a jeho příspěví k přípravě Adaptační strategie hlavního města Prahy. Příprava strategie hlavního města navazuje na národní Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, která byla schválena vládou v říjnu 2015.

Základní principy adaptačních opatření reflektují specifika urbanizované krajiny a městského prostředí. Rámcová témata adaptační strategie města zahrnují:

- Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
- Městský tepelný ostrov
- Hospodaření v lesích, péče o zeleň
- Podpora biodiverzity a ekosystémových služeb
- Opatření v oblasti zdraví a hygieny
- Adaptační opatření ve stavebnictví, dopravě, průmyslu a energetice
- Adaptační opatření v oblasti mimořádných událostí a ochrany obyvatelstva a životního prostředí

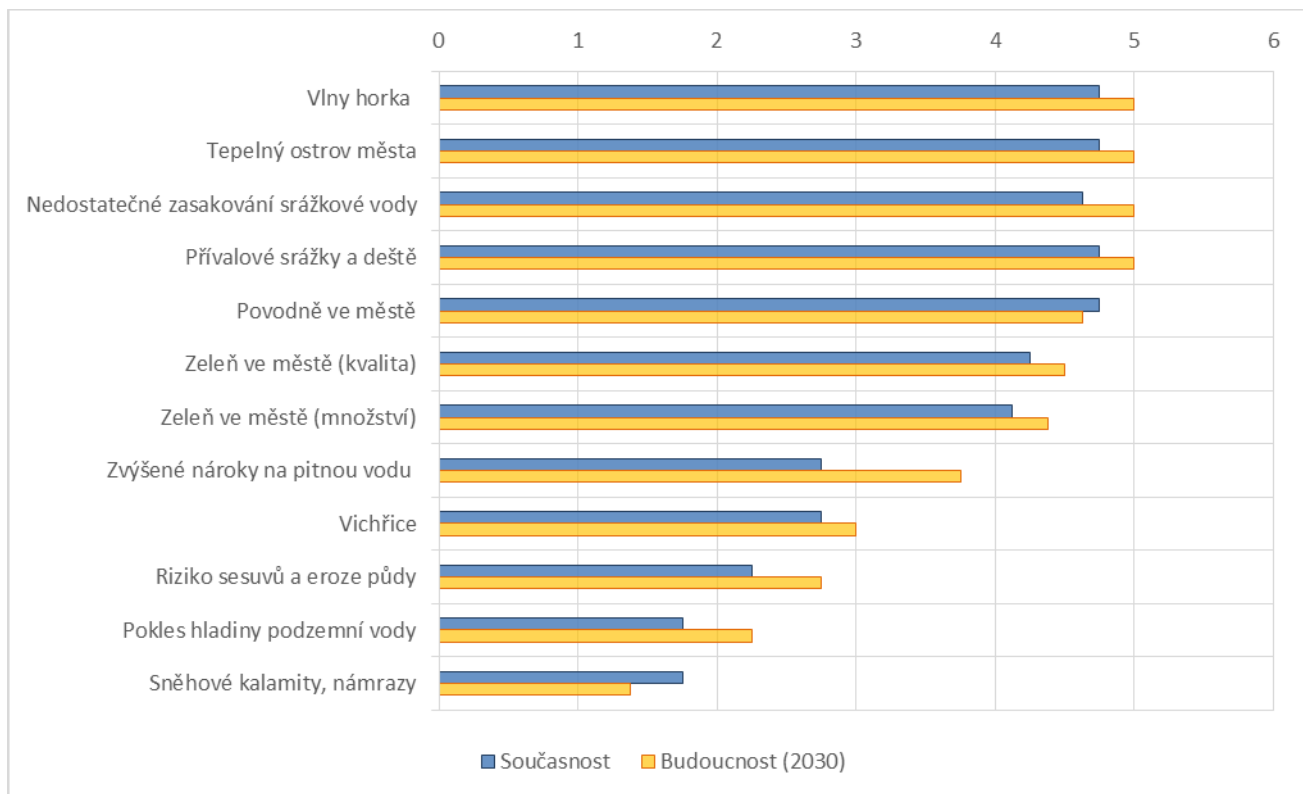
Nedílnou součástí je také komunikační strategie a zapojení veřejnosti (environmentální vzdělávání a osvěta), podpora vědy a výzkumu.

Příprava a naplňování adaptační strategie na změnu klimatu bude koordinovat MHMP v součinnosti s IPR. Součástí bude také monitorovací systém plnění adaptační strategie, informační systém v oblasti zpracování a uchování, vyhodnocování dat a informací. Hodnotící zpráva bude zpracována ve dvouletém intervalu.

2. Kontext projektu UrbanAdapt a cíle semináře, výstupy z předchozího kola seminářů

David Vačkář (CzechGlobe), koordinátor projektu UrbanAdapt, v úvodní prezentaci s názvem „**Rozvoj strategií přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách měst s využitím ekosystémově založených přístupů k adaptacím**“ představil projektové partnery, shrnul východiska a cíle projektu UrbanAdapt a představil hlavní výstupy prvního kola seminářů.

V rámci prvního kola seminářů účastníci hodnotili jednotlivé problémy a rizika spojená se změnou klimatu ve městě z hlediska současnosti a budoucího vývoje (2030), identifikovali a zhodnotili preferovaná ekosystémově založená adaptační opatření.

Graf 1: Hodnocení jednotlivých problémů a rizik spojených se změnami klimatu v Praze účastníky semináře (5 = velmi významné, 4 = spíše významné, 3 = ani významné ani nevýznamné, 2 = spíše není významné, 1 = není významné)

Podrobné hodnocení různých problémů a rizik spojených se změnami klimatu v městském prostředí znázorňuje Graf 1 výše. Účastníci semináře pro hodnocení využili 5-ti stupňovou škálu, kde 5 znamená velmi významný problém/riziko v současnosti a také z pohledu budoucího vývoje (rok 2030) a 1 – není významné.

Identifikace klíčových problémů hlavního města Prahy (výstupy z prvního kola semináře 20. dubna 2015)

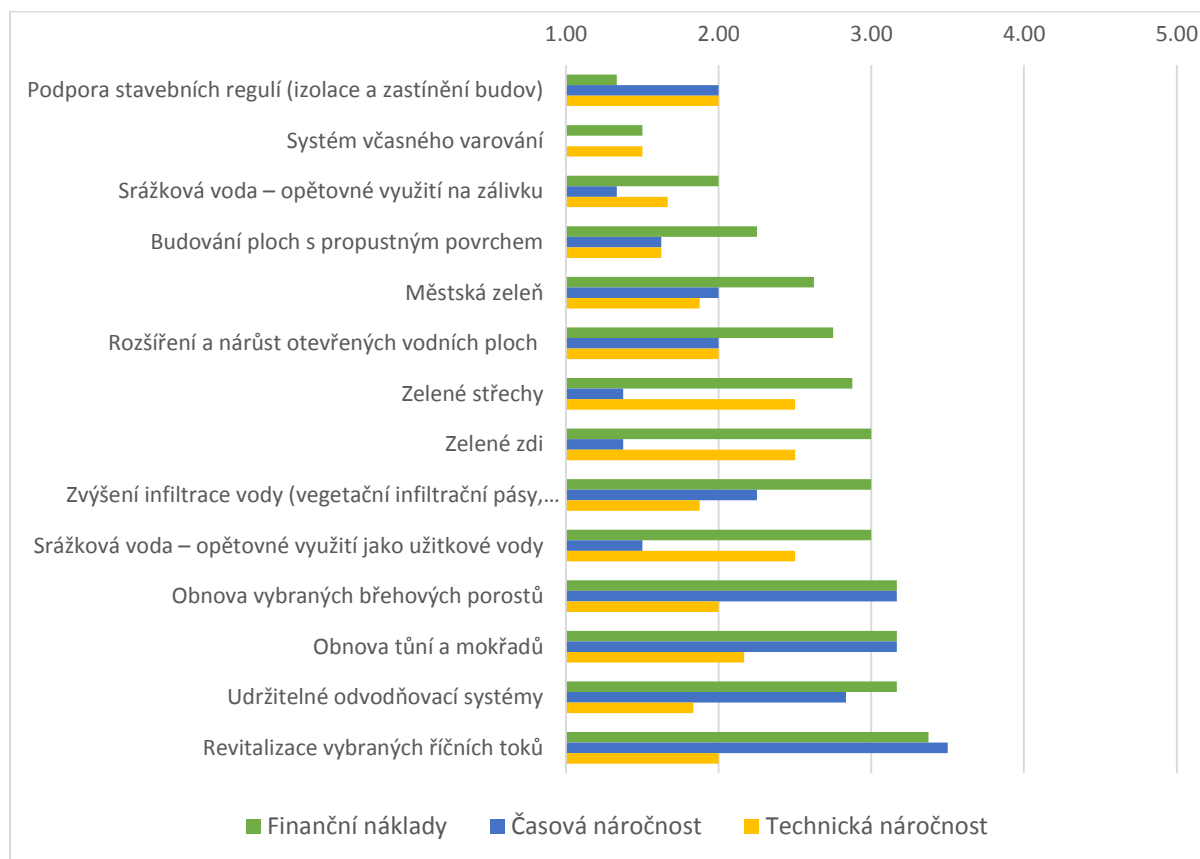
Účastníci během semináře identifikovali tyto hlavní problémy města spojené se změnou klimatu:

- Přivalové srážky a deště – problém zejména malých vodních toků a povrchového odtoku, povodně na menších tocích, problémové přítoky (Botič, Rokytka) a také oblasti Karlín, Holešovice, Troja.
- Vlny veder a tepelný ostrov města - městským tepelným ostrovem je ohroženo zejména centrum města a oblasti sídlišť. Riziko rozvoje městského tepelného ostrova bude v budoucnu narůstat.
- Kvantita a kvalita zeleně – často nevhodné rozložení, druhová skladba a nedostatečná údržba. Výrazná výstavba může ohrožovat množství zeleně do budoucna.

- Nedostatečné zasakování je celoplošný problém městského prostředí. Malá snaha řešit problém zasakování a využívání dešťové vody a bohužel se tento problém neřeší ani u novějších staveb resp. těch navrhovaných. V okrajových částech je potenciál, ale není zájem. Pokud je k dispozici dešťová kanalizace, napojí se na kanalizaci.
- Doplněné další klíčové problémy města: (a) kvalita ovzduší a přízemní ozon, (b) doprava, (c) brownfieldy, (d) Rostoucí podíl obyvatel v postproduktivním věku, (e) Malá osvěta, informovanost.

Ekosystémově založená adaptační opatření jsou často preferována pro jejich multifunkčnost – schopnost poskytovat širokou škálu přínosů, často delší životnost (např. zelené střechy, udržitelné odvodňovací systémy).

Ekosystémově založená adaptační opatření byla hodnocena účastníky z různých hledisek, přičemž jako nejméně finančně, časově a technicky náročné byly označeny opatření, jako je podpora stavebních regulí, systém včasného varování, opětovné využití srážkové vody a budování ploch s propustným povrchem. Naopak jako více časově a finančně náročné účastníci hodnotili opatření, jako jsou obnova vybraných břehových porostů, obnova a zřizování postranních ramen (tůň, mokřadů), udržitelné odvodňovací systémy a revitalizace vybraných říčních toků.

Graf 2: Hodnocení adaptačních opatření pro hlavní město Prahu

(5 = velmi náročné, 4 = spíše náročné, 3 = ani náročné ani nenáročné, 2 = spíše není náročné, 1 = není náročné)

V návaznosti na první kolo semináře byly tato rizika a cíle dále analyzovány projektovými partnery jako např. UJEP, a to jak z institucionálního zabezpečení, tak i z hlediska finanční náročnosti provedení, peněžních a nepeněžních přínosů. Průběžné výstupy těchto analýz byly prezentovány během druhého kola semináře. Cílem tohoto semináře bylo také spustit diskuzi o přípravě adaptační strategie města.

V říjnu 2015 vláda schválila národní adaptační strategii - „**Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR**“, která představuje rámec pro rozvoj a implementaci adaptačních strategií v ČR, na regionální a lokální úrovni.

V závěru prezentace byla představena publikace, která vznikla v rámci projektu UrbanAdapt „**Adaptace na změnu klimatu ve městech: Pomocí přírodě blízkých opatření**“, publikace je ke stažení na projektovém webu: <http://urbanadapt.cz/cs/publikace-adaptace-na-zmenu-klimatu-ve-mestech>

Na závěr prezentace Davida Vačkáře byl přehrán propagační videospot projektu, jehož cílem je populárním způsobem přiblížit důležitost problematiky adaptací široké veřejnosti, <http://urbanadapt.cz/cs/adaptace-mest-na-zmenu-klimatu-animovany-videospot>.

3. Indikátory udržitelnosti měst ve vztahu ke klimatickým změnám

Poté následovala prezentace Viktora Třebického (CI2) na **téma „Indikátory udržitelnosti měst ve vztahu ke klimatickým změnám“**.

V úvodu prezentace byl vysvětlen význam indikátorů a jejich využitelnost v návaznosti na hodnocení a monitorování dopadů změny klimatu a adaptací ve městech. Při tvorbě indikátorů, které mohou být zakomponovány do adaptačních strategií ve městech, je nutné zvážit několik faktorů a hledisek jako je: aktuálnost používaných indikátorů pro udržitelný rozvoj a potřeba doplnit aktuálními, zvážit dostupnost dat a poměr náklady na získání nových dat / jejich užitek, a v konečném důsledku i přímý vztah a návaznost na adaptační strategii.

V souvislosti s klimatickými změnami je vhodné zahrnout do adaptačních strategií i indikátory zaměřené na adaptační a mitigační opatření. Sledování indikátorů má pro zástupce veřejné správy několik přínosů a to: možnost vyhodnotit míru plnění adaptační strategie a také možnost zhodnotit dopad přijatých opatření. Obyvatelé měst či obce získají díky posouzení indikátorů průběžné informace o vývoji klíčových jevů ve městě včetně změny klimatu, podklady pro rozhodovací procesy ve městě, nebo srovnání města se „sousedy“, či zahraničím. Částečně je tato problematika zahrnuta i do tzv. Společných evropských indikátorů, které sleduje již několik větších a menších měst a obcí v rámci ČR (např. spokojenost obcemi s místním společenstvím, uhlíková a ekologická stopa, udržitelné využití území - změny „land-use“).

Mezi navrhované a později v plénu diskutované indikátory měst ve vztahu ke klimatu jsou zahrnuty:

- Podíl propustných a nepropustných ploch
- Typy ploch v městě
- Podíl záplavového území

- Rozsah tepelného ostrova
- Podíl vykácené a znovu zasazené zeleně
- Podíl srážek, které odtečou z území
- Celkové investice do adaptačních opatření
- Podíl občanů v exponovaných oblastech
- Podíl budov, které využívají srážkovou vodu
- Vnímání adaptačních opatření občany
- Hodnocení rizik plynoucích ze změn klimatu
- Sledování vývoje města ve vztahu k měnícímu se klimatu

Možné využití těchto indikátorů je zejména jako podklad pro diskusi adaptačních opatření a adaptační strategie města, pro hodnocení rizik plynoucích ze změn klimatu (*hodnocení adaptivní kapacity měst*) a sledování vývoje města ve vztahu k měnícímu se klimatu.

4. Výsledky analýzy klíčových aktérů

Kristýna Rybová (UJEP) prezentovala „**Výsledky analýzy klíčových aktérů: potenciál a akceptace ekosystémových služeb k řešení dopadů klimatické změny ve městě**“. Cílem použité metody – institucionální analýzy je zmapovat právní, institucionální a politické prostředí, ve kterém se řeší daný problém. Výstupem je hloubková případové studie s důrazem na potenciál adaptace, identifikace konfliktů a jejich řešení, a to včetně analýzy klíčových aktérů (takzvané *stakeholder analysis*). Institucionální analýza je metoda, která umožňuje kvalitativně zhodnotit procesy, názory, postoje jednotlivých zainteresovaných aktérů, jakož i možné návrhy a doporučení na zlepšení situace a prosazení řešení problému v praxi.

Jako prioritní problém v Praze v souvislosti s klimatickou změnou byly hodnoceny vlny horka (a s tím související tepelný ostrov). V rámci tohoto problému bylo analyzováno: vnímání intenzity problému různými klíčovými aktéry, existující/současné diskuse, opatření, strategie přímo související či nepřímo ovlivňující intenzitu problému, názory na potenciální adaptační opatření, včetně identifikace možných konfliktů mezi aktéry.

V Praze bylo do semináře realizováno celkem 10 řízených rozhovorů (září - listopad 2015). Rozhovory byly zaměřené na problematiku vln horka a tepelný ostrov města. Analýza získaných informací a jejich vyhodnocení bude probíhat ještě po semináři, kdy proběhnou další řízené rozhovory. Proto byly prezentovány jen částečné výsledky. Problém vln horka byl napříč respondenty vnímán jako významný. Média i veřejnost mají o tento problém zájem, ale jen když je aktuální v daném období. Dále se bude analyzovat percepce: významnosti problému vzhledem k informacím, které má respondent k dispozici, vazby mezi mírou podpory konkrétních opatření a vlivem nutným k jejich prosazení do praxe, představy o účinnosti opatření ve vztahu k nedostatečnému zasakování srážkové vody. Otázky se také soustředily na identifikaci institucionálních překážek bránícím širší aplikaci ekosystémově zaměřených opatření. V závěru prezentace byly nastíněny možnosti konkrétních kroků, které může město podniknout ve snaze realizovat adaptační opatření, jako např. realizovat adaptační opatření v rámci vlastního majetku (budovy, komunikace, parky a další veřejná prostranství), nebo legislativně podpořit jejich implementaci v rámci vlastních koncepčních dokumentů (plán rozvoje města, územně-plánovací dokumentace, strategie, apod.), nebo apelovat na legislativní změny na národní úrovni. Také je prostor pro realizaci těchto opatření ve spolupráci s občany nebo s neziskovými organizacemi, aby nebylo město při těchto aktivitách závislé jen na dotacích, resp. zapojit širší škálu aktérů do hledání a realizace pilotních projektů.

5. Příklady revitalizace říčních toků ve městech – příklady z projektu Reuris

Pavlaína Valentová (Útvar koncepce a rozvoje města Plzně) se v prezentaci s názvem „Plzeň - Adaptační opatření na změnu klimatu“ zaměřovala na představení aktivit v rámci adaptačních opatření na změnu klimatu v Plzni, z nich většina byla realizována v rámci projektu REURIS (Revitalisation of Urban River Spaces) v letech 2008 až 2011. Mezi realizované a představené projekty patřily: Revitalizace Božkovského ostrova, Vodní plochy Lobežská louka, Tůně pod Vyšehradem, Obnova Mlýnské Strouhy. Projekty byly podpořeny operačním programem Nadnárodní spolupráce CENTRAL EUROPE. Cílem revitalizace těchto lokalit bylo realizovat protipovodňová opatření formou přírodně blízkých postupů a zároveň zvýšit jejich atraktivitu a bezpečnost.

Příkladem zakládání nových zelených ploch, resp. obnovy městské zeleně je Červený Hrádek na okraji města a Lochotínský park v Plzni. V rámci vodního hospodářství se Plzeň snaží zavádět moderní technologie úpravy pitné vody, modernizovat systém zásobování pitnou vodou a odkanalizování. V budoucnu bude potřebné zabezpečit také náhradní zdroj pitné vody a zlepšit hospodaření s dešťovou vodou.

6. Finanční a ekonomické aspekty adaptačních opatření

Další prezentace byla zaměřená na ekonomické hodnocení adaptačních opatření. Jan Macháč (UJEP) představil „**Finanční a ekonomické aspekty vybraných adaptačních opatření**“, které lze zhodnotit pomocí metody přínosů a nákladů (CBA – cost-benefit analýzy). CBA umožňuje při hodnocení zohlednit kromě tržních i netržních také nepeněžní náklady a užitky spojené s realizací adaptačních opatření, a také časový faktor. Lze ji také použít pro stanovení pořadí alternativních návrhů řešení, z hlediska jejich čistých přínosů, případně poměru nákladů a přínosů. V rámci projektu partner UJEP zpracovává pro vybraná přírodně blízká opatření takzvané karty adaptačních opatření, která shrnují finanční a biofyzikální přínosy těchto opatření.

Přístup CBA byl ilustrován na pilotní případové studii Lobežské louky v Plzni. Zahrnuté užitky v CBA představovali tyto aspekty: retence vody – protipovodňová funkce zásobování povrchových vod, rekreace nezátěžující přírodu, občanská vybavenost a estetické služby, udržování biodiverzity a rozmanitosti druhů, zohledněn byl vliv substitutů, plocha jezírek, HDP na obyvatele, počet obyvatel v okruhu 50 km.

Dále byl představen přehled finančních nástrojů k financování adaptačních opatření jako jsou: obecní rozpočty, dotace z rozpočtů vyšších územních celků, dotace/projekty z evropských fondů - Operační program Životní prostředí, Program rozvoje venkova, Operační program Rybářství, Integrovaný regionální Operační program, LIFE, dotace/projekty z jiných (nad)národních fondů, Norsko a EHP fondy, dotace soukromých společností ve spolupráci s obcemi (např. Nadace ČEZ), granty podporující partnerství obcí s neziskovým sektorem (např. Čmelák o.p.s.) nebo s veřejností (Přátelé parků, Čimický háj, Vědomý dotek z.s., Uklidíme Česko).

7. Přístupy k hodnocení a mapování městského tepelného ostrova

Jaroslav Resler (ČVUT) prezentoval přístupy k hodnocení a modelování městského tepelného ostrova. Cílem spolupráce ČVUT a CzechGlobe je v rámci projektu kvantifikovat a modelovat důležité meteorologické a biometeorologické parametry v městském prostředí, tak abychom poskytli kvalifikovaně podklady pro dlouhodobé rozhodování o formování městského prostředí. Představeny byly výsledky pilotního testování nově vyvíjeného modulu (postaveném na modelu PALM) pro hodnocení tepelného ostrova v Praze 8. S využitím tohoto modelu lze modelovat: libovolný povrch terénu a budov (2,5 D geometrie), kompletní radiační poměry v uličních kaňonech, teplotní a energetické poměry vzduchu a materiálu, proudění v uličních kaňonech a kolem budov, vlivy vegetace na znečištění v uličních kaňonech. Model je vhodným nástrojem pro simulaci a vyhodnocování urbanistických záměrů. Při aplikování modelu je potřeba brát v úvahu i mnoho jiných faktorů jako je proudění vzduchu ve městech, další meteorologické parametry apod.

8. Příklady revitalizace potoků v Praze

Jiří Karnecki z Odboru ochrany prostředí, Magistrátu hlavního města Prahy představil příklady revitalizací toků v Praze (www.praha-priroda.cz). V rámci projektu Potoky pro život, který byl zahájen již v roce 2005, bylo zrevitalizováno 3,58 km, upraveno 1,47 km vodních toků a zbudováno 1,6 km nových koryt. Prezentace byla zaměřena na revitalizační aktivity na řece Rokytka, a to ve 4 lokalitách: Podél Hořejšího rybníka, Nad a Pod Hořejším rybníkem, Pod Smetankou. Revitalizace probíhaly v letech 2012- 2014. Celkové investice představovali 24 mil. Kč. Revitalizační opatření zahrnovali: vybudování nového přírodně blízkého koryta (v lokalitě Nad Hořejším rybníkem i zasypání původního koryta), nahrazení betonového opevnění balvanitou úpravou, výstavba tůní, nahrazení stupňů kamennými skluzy, vytvoření hnízdních podmínek pro ledňáčky, vyčištění okolních břehů, výsadba mokřadních rostlin, ukládání mrtvého dřeva do tůní, lávky, odstraňování náletových dřevin, akátů). V lokalitě Nad Hořejším rybníkem – byla vybudována nová cyklostezka, protipovodňová hrázka a také broukoviště.

9. Návrh opatření pro adaptaci budov na změnu klimatu

Tomáš Trubačík (Šance pro budovy) prezentoval projekt na přípravu Národní strategie adaptace budov na změnu klimatu, který byl podpořen EHP grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska. Adaptační opatření budov je možné začlenit do následujících kategorií: kvalitní obálka budov, prevence proti letnímu přehřívání, energetické systémy budovy, efektivní hospodaření s vodou, vegetace a okolí budovy, mechanická odolnost. Novostavby by již dnes měly být realizovány jako adaptované na změnu klimatu. U starších budov je potřeba specificky přístup v rámci renovace, kdy jsou často omezené možnosti jejich adaptace na změnu klimatu. Lze také očekávat, že potřeba adaptace budov na změny klimatu zvýší profesní nároky na celou škálu stavebních profesí.

10. Adaptace ve městech a územní plánování – zkušenosti ze zahraničí

Vojtěch Lekeš seznámil účastníky semináře s příklady dobré praxe v oblasti adaptací na změnu klimatu a udržitelného plánování ve švédském Stockholmu. V prezentaci „**Adaptace ve městech a územní plánování: zkušenosti ze zahraničí**“ byly představeny projekty revitalizace brownfieldů v blízkosti centra Stockholmu - *Hammarby Sjöstad* a *Royal Seaport*. Oba projekty představují revitalizace opuštěných brownfieldů města, kde převažuje výstavba bytových komplexů. Cílem projektů je vytvořit tzv. zero-carbon čtvrti, kde spotřebovaná energie a materiály jsou opětovně recyklovány, nebo jinak využity na místě.

Hammarby Sjöstad

Ve čtvrti Hammarby se na nakládání s odpadem použil minimalistický vakuový systém ENVAC, nenáročný na využitý prostor. Architektonickým záměrem bylo minimalizovat povrchový odtok a zároveň navrhnout všechna adaptační opatření viditelně, a tím zvýšit povědomí místních obyvatel o této problematice. Povrchová voda (např. z cest) se filtruje a sedimentuje, dešťová voda (ze střech) se zasakuje, přičemž filtrační a sedimentační nádrže jsou v těsné blízkosti míst, kde se scházejí obyvatelé (blízkosti náměstí). Při realizaci projektů se bral v úvahu i faktor zeleně ve městě z pohledu ekosystémových služeb. Faktor zeleně vyjadřuje poměrem plochy zeleně na plochu stavební parcely, přičemž se berou v úvahu i svislé zelené konstrukce a střechy (např. na garážích). Zajímavostí je, že v druhé etapě výstavby si developeři v rámci konkurenčního boje sami stanovili podstatně vyšší standardy oproti požadavkům ze strany města a jeho regulačních plánů.

Územní plánování ve Švédsku

Ve Švédsku Strategický plán není právně závazný. Jsou velmi hojně využívány regulační plány, které dopodrobna popisují požadavky na jednotlivé investiční záměry, včetně zahrnutí faktoru zeleně (který zahrnuje hlediska kvality zeleně). Regulační plány jsou široce využívány i na projekty nové výstavby, jako předstupeň studie, jedná se o programový dokument, který je připravován v komunikaci s městem.

10. Diskuze: Komentáře a postřehy účastníků semináře

Adaptační opatření v praxi

Potřeba promítnout adaptační opatření do legislativy, institucionální podpora na úrovni měst

Všeobecně jednou z největších **institucionálních překážek** je zastaralý územní plán města a rovněž stavební zákon. Nejsou k dispozici nástroje, které by umožňovaly městským částem stanovovat a vymoci si podmínky vzhledem k developerským projektům.

Strategický plán není vymahatelný, spíše určuje směřování.

Metropolitní plán se projednává na městských částech a není zřejmé, zda bude zohledňovat problematiku adaptací. Je potřeba zajistit legislativní podporu pro adaptační opatření a možnost opřít se o ně při jednání s developery.

Stavební předpisy - regulační nástroj - komplexní udržitelnost, vize kompaktního města, v ideálním případě by měla být tato adaptační opatření zapracována do stavebních předpisů

Městské části potřebují podporu v zákonech při vyjednávání, co bude následovat po ukončení projektu UrbanAdapt?

Projektoví partneři přímo spolupracují na analýze, ekonomickém hodnocení adaptačních opatření - jenže tato opatření jsou velmi rozmanitá, je potřeba je postupně implementovat. Z toho hlediska je důležité, že byla přijata národní strategie a je připravovaná adaptační strategie hlavního města Prahy, která bude poskytovat rámec pro adaptace ve městech. Města mohou být právě tím dobrým příkladem a hybatelem, v případě že implementace na národní úrovni selhává.

Na národní úrovni se připravuje Adaptační akční plán, který by měl vzniknout do konce roku 2016 a bude podrobněji rozpracovávat jednotlivé cíle strategie, potřebnost adaptačních opatření.

Kde je možné **realizovat adaptační opatření**?

Vlastnické vztahy jsou často překážkou, ale městská část může jít příkladem realizací opatření na budovách ve svém vlastnictví, lze využívat OP ŽP, ale je potřeba připravit i nové finanční nástroje, pro investiční podporu malým projektům, apod.

Vhodné indikátory, dostupnost dat

Indikátor celkových investic do adaptačních opatření, otázka je co zahrnout a nezahrnout, například, zda by mohl být zavedený indikátor monitorující zateplování domů.

Zateplování domů je zahrnuto v ekologické stopě a uhlíkové stopě města, jen je otázkou, jestli jsou taková data dostupná, za jakou cenu (potřeba zhodnotit poměr dostupnost/náklady/využitelnost).

Jak aplikovat **indikátor propustných ploch** v praxi? Stejně problémový může být indikátor pro **podíl záplavových území**. Jsou zkušenosti s tím, že v praxi se tyto opatření nerespektují, např. Praha 7 (Holešovická kosa, Bubeneč), kde je plánovaná výstavba v záplavové zóně, lidé si zde kupují nemovitosti, které jsou v rizikových oblastech. Městská část má navíc povinnost ubytovávat a evakuovat obyvatelé v případě povodňového nebezpečí. Důsledkem je, že náklady nese město, nejen vlastníci nemovitosti. V územním plánu tento problém není zohledněn.

Je potřeba zvýšit informovanost občanů, ohledně toho, že pojišťovací společnosti mají mapy, které používají pro pojištění staveb a na základě kterých, v rizikových oblastech nemusí být nemovitosti pojistitelné.

Zeleň ve městě

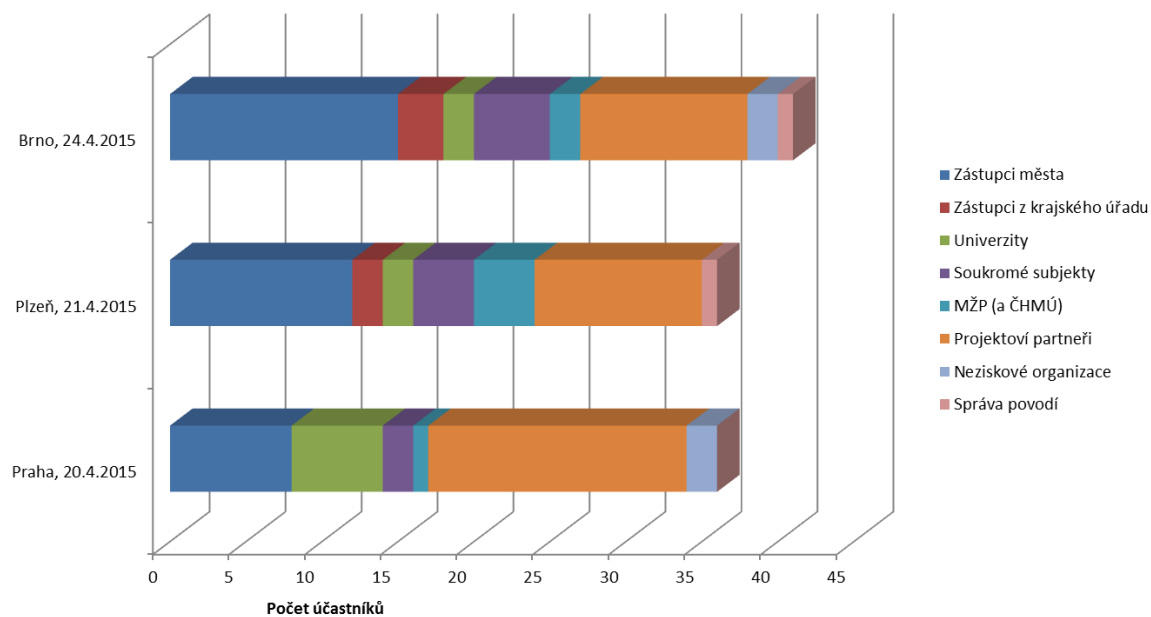
Připomínka k vysazování stromů různých druhů (spolupráce město + další aktér, resp. Občanské aktivity) potřeba uhlídat, aby se nevysazovaly cizokrajné dřeviny.

Zeleň je často spravovaná firmami, které na to mají smlouvu od města. Problém je, že často k tomu přistupují laicky (alergeny, dřeviny nevhodné na údržbu), je potřeba metodické řízení výsadby zeleně (vhodné přístupy např. ve Vídni nebo v Mnichově).

Zapsala: Eliška K. Lorencová, Eva Streberová

Příloha: Složení účastníků I. a II. kola seminářů „Adaptace města Prahy na klimatické změny“

I. kolo seminářů ve městech

II. kolo seminářů ve městech

